

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

Вх. №...../.....2024 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД
от
дирекция „Природен газ“ и
дирекция „Правна“

Относно: проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е приела Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ (НРЦПГ, Наредбата), която е обнародвана в ДВ, бр. 33 от 05.04.2013 г. в изпълнение на законово вменените ѝ правомощия, регламентирани в чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Със Заповед № 3-Е-6 от 05.01.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да изготви доклад и проект на наредба за изменение и допълнение на НРЦПГ след анализ на постъпили в тази връзка предложения от: сдружение „Българска асоциация природен газ“, „Газинженеринг“ ООД, сдружение „Българска газова асоциация“ и „Овергаз Мрежи“ АД. Дружествата в сектор „Природен газ“ посочват като основен проблем, който следва да бъде уреден в наредбата, възникващите разходи за балансиране на ползвателите на мрежата, съответно необходимостта от правила за тяхното заплащане от предизвикалите ги лица. Също така, е налице необходимост от запълване на нормативна празнота вследствие на отменени разпоредби на НРЦПГ от Върховния административен съд, както и прецизиране на норми на наредбата с оглед нейното точно и ясно правоприлагане.

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от Закона за нормативните актове (ЗНА), проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконовни нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното е изготвен проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ (проект на НИД на НРЦПГ) и мотиви за неговото приемане, които са изложени по-долу в настоящия доклад.

1. Причини, които налагат приемането на НИД на НРЦПГ:

Необходимо е в НРЦПГ да бъдат регламентирани правила относно признаване и възстановяване на разходи, произтичащи от наложени на енергийни предприятия задължения към обществото. Такива правила се съдържат в § 1 на проекта на НИД на НРЦПГ чрез създаване на нов чл. 11 на Наредбата.

Важен въпрос, който следва да бъде нормативно уреден, е заплащането на разходите за балансиране от лицата, които са ги предизвикали. Такива невъзстановени разходи имат крайните снабдители на природен газ, като резултат от неравномерното потребление на битовите клиенти на регулирания пазар. В тази връзка, § 5 от проекта на НИД на НРЦПГ предвижда изменения в чл. 19 от Наредбата, които определят начина за включване на разходи за балансиране в цената на крайния снабдител на природен газ. Такава възможност е регламентирана и в случаите на изменение на цените за продажба на природен газ от краен снабдител в съответствие с промяната на цената на обществения доставчик на природен газ - § 7 от НИД на НРЦПГ, предвиждащ изменение на чл. 21, ал. 2 от Наредбата.

Налице е необходимост от прецизиране на чл. 13, ал. 5 от Наредбата с оглед ясно определяне на стойността на отрасловия безлостов коефициент β при изчисляване на нормата на възвръщаемост на собствения капитал на енергийните предприятия. В тази връзка, с § 3 от проекта на НИД на НРЦПГ е предвидено изменение в посочената разпоредба.

Проектът на НИД на НРЦПГ предвижда изменения в чл. 17 с оглед постигане на съответствие с измененията на Закона за енергетиката, съгласно които цената, по която общественият доставчик продава природен газ, се утвърждава ежемесечно, както и отпадане на задължението на обществения доставчик да продава на организирания борсов пазар количества природен газ по програма за освобождаване. Също така, е прецизирано правилото за определяне на осреднения валутен курс. В тази връзка, с § 4 от проекта на НИД на НРЦПГ е предвидено изменение в посочената разпоредба.

Предвид отмяната на чл. 25, ал. 2, т. 3 от НРЦПГ и създадената нормативна празнота, възниква необходимост от правна регламентация на възможността за извършване на годишна корекция на цените при регулиране чрез методите на ценово регулиране „горна граница на цени“ и „горна граница на приходи“ с разликата между признатите в утвърдените цени прогнозни разходи за инвестиции и отчетените разходи за извършени инвестиции. По този начин се осигурява съответствие с принципите по чл. 23 и чл. 31 от ЗЕ в контекста на регулиране на цените въз основа на методи чрез предоставяне на стимули. Параграф 8 от проекта на НИД на НРЦПГ създава нова т. 3 в чл. 25, ал. 2 от Наредбата.

2. Целите, които се поставят:

Проектът на НИД на НРЦПГ има за цел да регламентира обществените отношения, свързани със заплащането на разходите за балансиране от битовите клиенти, които са ги предизвикали.

На следващо място, чрез измененията и допълненията на НРЦПГ ще се постигне съответствие с измененията на ЗЕ относно периодичността на утвърждаване на цените на обществения доставчик, както и отпадане на задължението му да продава на организиран борсов пазар природен газ по програма за освобождаване.

Проектът на НИД на НРЦПГ има за цел и прецизиране на действащи норми на НРЦПГ с оглед тяхното ясно и точно прилагане.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Измененията и допълненията на НРЦПГ не са обвързани с разходи за държавния бюджет, поради което не се изисква финансова обосновка.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемането на проекта на НИД на НРЦПГ Наредбата ще бъде приведена в съответствие с относимите изменения и допълнения в ЗЕ. С направените изменения и допълнения ще се постигне по-точно и правилно формиране на цените на

природния газ, както и по-справедливо разпределение на разходите, съответно приходи между съответните енергийни предприятия и крайните клиенти.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Измененията и допълненията на НРЦПГ са в съответствие и не нарушават основни права и принципи от правото на Европейския съюз.

Процедурата по приемане на изменения и допълнения в НРЦПГ се провежда по реда и при условията на ЗНА и ЗЕ. Съгласно чл. 26, ал. 2 и ал. 4, изр. 1 от ЗНА в процеса по изработване на проект на нормативен акт се провеждат обществени консултации с гражданите и юридическите лица, като срокът за предложения и становища по проектите е не по-кратък от 30 дни. Според чл. 14, ал. 1, предл. 2 от ЗЕ Комисията провежда процедура за обществено обсъждане със заинтересованите лица по въпроси от обществена значимост за развитие на енергийния сектор, като срокът за предоставяне на становища е не по-кратък от 14 дни. В тази връзка, проектът на НИД на НРЦПГ, както и доклада с мотивите към него, следва да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР и на Портала за обществени консултации.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да обсъди следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да приеме проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ;**
- 3. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на проекта по т. 2, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;**
- 4. Да публикува проекта по т. 2, ведно с доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации;**
- 5. Да определи 30-дневен срок за предложения и становища по публикувания проект по т. 2 във връзка с процедурата за обществена консултация по реда на Закона за нормативните актове, както и 14-дневен срок – с процедурата за обществено обсъждане по реда на Закона за енергетиката.**